10 GR

Warszawa, poniedziałek 2 marca 1936 r.

Opłata pocztowa uiszcz. ryczałtem.

R M

Nr. 61 Rok XI

ABC

NOWINY CODZIENNE

NASZE ABC

Siła Japonji

(m) W likwidacji powstania wojskowego w Japonji uderza przedewszystkiem jedna rzecz, która za naszych europejskich wojen wydaje się wręcz nieprawdopodobna: bunt uśmierzono bez jednego wystrzału. 3 dni trwały rokowania, ale ostatecznie udało się załagodzić sprawę w sposób bezkrwawy.

Dlaczego ta pobłażliwość?

Nasuwa się przypuszczenie, że użycie środków gwałtownych było utrudnione, spowodu sympatji, jaką cieszą się propagowane przez rewoltę hasła, także w innych oddziałach armji. Z drugiej strony jednak, tego rodzaju pobłażliwość nie grozi podważeniem dyscypliny i zdemoralizowaniem wojska.

Zdaje się jednak, że to niebezpieczeństwo nie zachodziło.

O stosunkach japońskich trudno jest rozprawiać europejczykom, głównie spowodu zasadniczej różnicy, jaka dzieli psychologję Japończyków od naszej. Ale właśnie w psychologji tej na plan pierwszy wysuwa się niesłychane oddanie obywateli idei państwowej i całkowite podporządkowanie jednostki interesom państwa. — Jeśli w Tokio tyle wysiłków użyto na to, aby uniknąć walk w łonie armji, to można było sobie pozwolić na tego rodzaju niepraktykowaną w innych państwach względność tylko dzięki temu niezwykle wysokiemu poziomowi etyki patrjotycznej, jaki cechuje społeczeństwo japońskie.

Inna rzecz, że ostatnie wypadki sygnalizują w Japonji nadciągający nieuchronnie zasadniczy przewrót stosunków. Fakt, że z jednej strony mamy sędziwych 80-letnich dygnitarzy, a z drugiej ludzi o pół wieku od nich młodszych, ma swoją wyraźną wymowę. Tryumf idei państwa totalnego jest zaś w Japonji tem łatwiejszy, że już i teraz całe nastawienie społeczeństwa do państwa bardzo jest niedalekie od tego, co dyktatury europejskie dopiero siłą przymusu starają się realizować.

I w tem właśnie tkwi największa siła w Japonji ekspansji zewnętrznej. Społeczeństwo, w którem obywateli cechuje tak wielkie dobrowolne podporządkowanie siebie pojęciom narodu i państwa jest groźnym przeciwnikiem dla każdego, kto mu stanie na drodze.

1 rubel sowiecki
równy 3-m frankom francuskim

MOSKWA, 1. 3. (PAT) Agencja Tass donosi: Rada Komisarzy Ludowych poleciła komisarjatom finansów i handlu zagranicznego stosowanie z dniem 1 kwietnia 1936 r. kursu rubla, równego 3 frankom francuskim we wszystkich rachunkach i płatnościach organizacyj eksportowych i importowych oraz we wszystkich innych operacjach dewizowych.

Sowieckiemu bankowi państwa polecono kupno i sprzedarz walut zagranicznych organizacjom importowym i eksportowym oraz prowadzenie wszelkich operacyj dewizowych wedle powyższego kursu.

Strajk włókniarzy
w Łodzi i w okręgu łódzkim

W dniu dzisiejszym rozpoczyna się w Łodzi i w okręgu przemysłowym łódzkim strajk włókniarzy tych fabryk, które bądź to nie podpisały umowy zbiorowej, bądź też podpisały ją, lecz nie stosują jej w praktyce. Włókniarze stają do walki o rozciągnięcie umowy zbiorowej na cały przemysł włókienniczy Łodzi.

Strajk obejmuje około 60.000 robotników. Szereg fabryk zwraca się z wyrażeniem gotowości podpisania umowy i zobowiązania się, że będzie ona przestrzegana, byleby tylko strajk nie został rozciągnięty na te fabryki. Niektóre firmy składają w tym duchu deklaracje u inspektora pracy.

Organizacje zawodowe jak zatrudnieni w tych fabrykach robotnicy, odrzucają jednak ten punkt widzenia, uważając, że tam, gdzie sprawy warunków pracy nie zostały uregulowane przed proklamowaniem strajku, nie może być mowy o wyjątkach, lecz strajk winien być rozciągnięty i na te fabryki.

Istnieje prawdopodobieństwo, że w ostatniej chwili ze względu na dobrą konjunkturę w przemyśle, przemysłowcy podejmą zabiegi, celem niedopuszczenia do strajku, który spowodowałby znaczne straty materjalne i zatamował produkcję.

Niewykluczony jest również arbitraż władz rządowych.

Wiosna idzie...

Z Wieliczki donoszą, że w dniu 27 bm. przyleciały w okolice Wieliczki gromady szpaków i zajęły się żywo sprzątaniem i sporządzaniem dawnych gniazd. Również od kilku dni słychać świergot skowronków.

Ze Śląska Cieszyńskiego otrzymaliśmy wiadomość o przelocie skowronków. Takie same rel[illegible]je otrzymaliśmy z okolic podwarszawskich.

Ciepło

W godzinach popołudniowych dnia 1 marca panowała w Polsce pogoda chmurna z większemi rozpogodzeniami, zwłaszcza w dzielnicach wschodnich. Temperatura o godzinie 14-ej wynosiła: 1 stopień w Gdyni, 2 stopnie w Pińsku, 3 stopnie w Wilnie i Lidzie, 4 stopnie w Zakopanem, 5 stopni w Suwałkach, Grodnie i Poznaniu, 8 stopni w Bydgoszczy, Kaliszu, Kielcach, Cieszynie, Łucku i Białymstoku, 9 stopni w Grudziądzu i Przemyślu, 10 stopni w Warszawie i Lublinie, a 11 stopni w Brześciu n/B., Krakowie, Lwowie i Tarnobrzegu.

Dzisiaj rano chmurno i mglisto, w ciągu dnia bezpogodnie, w dalszym ciągu ciepło. Słabe wiatry w kierunku południowym.

Główny przywódca buntu w Tokjo
Kpt. Nonaka popełnił samobójstwo
Kto będzie premjerem nowego rządu?

TOKJO, 1. 3. (PAT) Agencja Domei donosi, że główny przywódca powstania, kpt. Nonaka popełnił samobójstwo. Pozostali oficerowie, którzy brali udział w powstaniu, zostali osadzeni w więzieniu wojskowem, zaś podoficerowie i szeregowcy znajdują się pod aresztem koszarowym.

Poza 15-ma oficerami, wydalonymi wczoraj z szeregów armji, agencja Domei donosi o usunięciu z armji dalszych 5-ciu oficerów, w tem jednego kapitana, dwóch poruczników i dwóch podporuczników.

BEZPOŚREDNIA PRZYCZYNA

Z Szanghaju donoszą: Podłoże ostatniej rewolty wojskowej wyjaśnia się coraz bardziej. Bezpośrednią przyczyną buntu był fakt, że minister wojny w gabinecie Okada, gen. Kawaszima uzyskał w poniedziałek dn. 24 b. m. zgodę cesarza na przeprowadzenie daleko idących zmian w armji. 3000 oficerów, w tej liczbie 36 generałów miało być usuniętych z zajmowanych stanowisk lub przeniesionych na inne. Grupa młodszych oficerów, należących do stowarzyszenia Szowa, w obawie, że wpływy jej będą osłabione, zorganizowały spisek.

WIEKOWY DORADCA

Według wiadomości półurzędowych rozwiązanie przesilenia nastąpi po przybyciu 97-letniego księcia Sajondżi, jedynego pozostałego przy życiu członka rady „Genro" i najbliższego doradcy cesarza.

Stan ciężko rannego marszałka dworu cesarskiego, admirała Suzuki, polepszył się. Były strażnik pieczęci cesarskiej, hr. Makino, oraz książe Sajondżi uniknęli śmierci tylko dzięki temu, że zostali ostrzeżeni przez pewnego żandarma, który następnie został zabity podczas napadu na pałac admirała Saito.

Minister wojny ogłosił oświadczenie, w którem przyjmuje odpowiedzialność za bieg wydarzeń oraz za spoistość armji. Minister podkreśla, że armja dochowa wierności cesarzowi i że pomiędzy wojskiem a narodem muszą istnieć stosunki oparte na wzajemnem zaufaniu.

KTO STWORZY RZĄD?

TOKJO, 1 .3. (PAT) Agencja Domei donosi: Osoba nowego premjera, który będzie miał za zadanie opanowanie skomplikowanej sytuacji po stłumieniu rewolty wojskowej, szczególnie interesuje japońską opinję publiczną. Cesarz ma zaprosić w najbliższym czasie księcia Sajonji, który ma doradzić monarsze wybór osobistości, zdolnej do sformowania i kierowania gabinetem narodowym w całem znaczeniu tego słowa.

Niektóre koła sądzą, że misję tworzenia gabinetu mógłby otrzymać dotychczasowy premjer Okada, lecz tego rodzaju ewentualność jest wysoce nieprawdopodobna. Nowy gabinet winien być prawdziwie narodowym, przyczem na jego czele winna stać osobistość o wyjątkowych walorach. Wymieniają nazwiska: wiceprezesa rady prywatnej barona Hiranuma, księcia Konoye, gen. Kawai, członka rady prywatnej cesarza, Youasa — ministra dworu, b. premjera Kiyoura, gubernatora Koei — gen. Ugaki, ambasadora japońskiego w Mandżu-kuo — gen. Minami, który zarazem jest naczelnym dowódcą armji kwantuńskiej.

Na miejsce strażnika pieczęci prywatnej wicehrabiego Saito wymieniane są kandydatury hr. Kiyoura, ks. Konoye i barona Gonzuke Kayaszi. Partja „Sejukai" (konserwatyści) pragnie, aby nowy rząd był rządem narodowym, popieranym przez koła wojskowe, polityczne, gospodarcze oraz przez samą partję „Sejukaji". Koła dworskie wyrażają opinję, że nowy rząd celem spro-

stania sytuacji będzie musiał prowadzić politykę zagraniczną, wewnętrzną i gospodarczą wedle nowych zasad.

TOKIO, 1. 3. (PAT) Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że następca premjera Okada został już wyznaczony, lecz, że nazwisko jego zostanie opublikowane dopiero po przybyciu księcia Sajonji do Tokio. Następcą tym ma być osoba, stojąca poza aktywnem życiem politycznem, i która trzymała się zdala od ostatnich wydarzeń.

Ks. Sajonji ma zwołać do Tokjo konferencję mężów stanu oraz wybitniejszych wojskowych.

ATAK NA MILITARYSTÓW

WASZYNGTON, 1.3. (PAT). Ambasador japoński, Saito wygłosił przez radjo waszyngtońskie następujące przemówienie: pokój na oceanie spokojnym nie zostanie zakłócony naskutek ostatniego powstania wojskowego. Ambasador ostro zaatakował militarystów, twierdząc, że „stanowią oni groźbę dla własnego kraju". Mówca dodał: „gdyby militaryści mieli pochwycić władzę, byłoby to klęską dla Japonji, podobnie jak dla każdego innego kraju. Lecz w Japonji tego nie będzie, bowiem kraj ten posiada dość zdrowego rozsądku i prawdziwego patrjotyzmu, aby opanować sytuację. Ostatnie powstanie w niczem nie zmieni polityki wewnętrznej i zagranicznej Japonji".

40-lecie bitwy
pod Aduą

RZYM, 1. 3. (PAT). Z okazji 40-lecia bitwy pod Aduą odbył się dziś zrana uroczysty obchód w obecności króla, Mussoliniego i członków rządu. W uroczystości brali udział żołnierze wszystkich rodzajów broni, oraz weterani bitwy pod Aduą. Po nabożeństwie przy grobie nieznanego żołnierza odbyła się defilada.

Następnie z balkonu pałacu weneckiego Mussolini wygłosił do zgromadzonych tłumów krótkie przemówienie na cześć zwycięstwa i rewolucji faszystowskiej.

Aresztowanie kurjera abisyńskiego
Odpowiedź gen. Graziani na depeszę Wehib-Paszy

ADDIS - ABEBA 1. 3. (PAT.) Generał Wehib-Pasza doradca techniczny armji abisyńskiej w Ogadenie, telegrafował ostatnio do gen. Graziani'ego z protestem przeciw aresztowaniu kurjera abisyńskiego pod Gorrahei. Gen. Graziani odpowiedział wczoraj depeszą, w której nie podano miejsca pobytu dowódcy armji włoskiej. Depesza nadeszła drogą via Mogadiscio — Kair — Addis - Abeba do Harraru.

— Obowiązek człowieka honoru i żołnierza — telegrafuje gen. Graziani — każe mi odpowiedzieć na pańską depeszę. Muszę jednak panu oświadczyć, że kurjer, którego pan wysłał do wojsk włoskich w Somalji, opuścił naszą Somalję na wiosnę 1934 r., musieliśmy więc internować go w obozie koncentracyjnym, gdyby tylko zjawił się na posterunku naszego dowództwa. Radzę panu wysyłać w przyszłości kurjerów, nie posiadających żadnych zobowiązań wobec Włochów.

W Addis - Abebie sądzą, że odpowiedź gen. Graziani'ego wyczerpuje sprawę.

O umowę morską
niemiecko-angielską

LONDYN, 1. 3. (PAT.) Reuter donosi: kanclerz Hitler wyraził zgodę na wszczęcie rokowań w Londynie w sprawie zawarcia umowy morskiej brytyjsko-niemieckiej, która miałaby stanowić uzupełnienie obecnego układu.

Instrukcje w tej sprawie otrzymała ambasada Rzeszy Niemieckiej w Londynie wczoraj, ale jeszcze nie zakomunikowała o nich rządowi W. Brytanji.

Uruchomienie Pe-Pe-Ge
w bieżącym tygodniu

W b. tygodniu uruchomiona będzie, po dwuletniej bezczynności, fabryka Pe. Pe. Ge. w Grudziądzu. Na podstawie umowy zawartej przez krajowy koncern przemysłowy, z syndykiem masy upadłości, inż. Markiewiczem, otwarty będzie w fabryce dział produkcji opon samochodowych.

Narazie Pe. Pe. Ge. przyjmie do pracy tylko 150 robotników. Prowadzone są rozmowy o wydzierżawienie innych działów tych zakładów przemysłowych tak, by ogółem mogło znaleźć zatrudnienie do 2.000 robotników.

10.500 urzędników
dostaje obecnie awans

Obecne awanse urzędników państwowych obejmą ogółem 10.500 osób, w tem 7-miu zostaje podniesionych do 4-tej grupy uposażeń, 40 do 5-tej grupy uposażeń, stu kilkudziesięciu do 6-tej, reszta zaś obejmuje niższe stopnie.

Do czwartej klasy uposażeń podniesieni zostali w ministerstwie skarbu Stefan Królikowski, — dyrektor departamentu cł, Tadeusz Jakubowski — dyrektor urzędu długów państwowych, Aleksy Zagrodzki — dyrektor mennicy państwowej. W ministerstwie przemysłu i handlu Czesław Peche — dyrektor departamentu górniczo - hutniczego. W ministerstwie komunikacji Jan Zajas — dyrektor departamentu ogólnego, inż. Stefan Sitanowski — dyrektor departamentu dróg kołowych. W ministerstwie rolnictwa i reform rolnych Leonard Krawulski — dyrektor departamentu urzędów rolnych. W ministerstwie oświaty Witold Suchodolski — dyrektor archiwum państwowego.

Odebranie debitu

Zabroniony jest przywóz do Polski następujących tygodników, wydawanych w języku rosyjskim: „Ruski język i literatura w średniej szkole", „Mirowoje chożiajstwo i mirowaja politika", „Za torfjanuje industriju", „Higjena i Zdorowje", „Zatiejnik", „Kołchoznoj put", i „Tieatr i Dramaturgja".

1

Na zł. ..... gr. .....

Imię, nazwisko i adres wpłacającego:

.....

.....

.....

.....

.....

Nr. rozrachunku: 1

Data wpłaty

PRZEKAZ ROZRACHUNKOWY 2

Na zł. ..... gr. .....

złote słowami:

.....

..... gr. .....

Odbiorca:

ABC NOWINY CODZIENNE

ADMINISTRACJA

Poczta: Warszawa 1, ul. Zgoda 1 m. 7

Nr. rozrachunku: 1

Data wpłaty

Nr. wpłaty .....

(podpis przyjmującego)

Stempel okręgu

DOWÓD NADESŁANIA 3

przekazu rozrachunkowego

Na zł. ..... gr. .....

Odbiorca:

ABC NOWINY CODZIENNE

ADMINISTRACJA

Warszawa, ul. Zgoda 1 m. 7

Nr. rozrachunku: 1

Nr. wpłaty .....

.....

(podpis przyjmującego)